

**Trzyletni plan limitu mianowań urzędników
w służbie cywilnej na lata 2017–2019**

Warszawa, wrzesień 2016 r.

W myśl art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. *o służbie cywilnej*¹⁾ Rada Ministrów zobowiązana jest do corocznego ustalania trzyletniego planu limitu mianowań urzędników w służbie cywilnej i przedkładania go do wiadomości Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej. Limit mianowań urzędników w służbie cywilnej na dany rok budżetowy i środki finansowe na wynagrodzenia oraz szkolenia członków korpusu służby cywilnej, zgodnie z art. 7 ust. 1 wymienionej ustawy, są określane na każdy kolejny rok w ustawie budżetowej.

W związku z powyższym proponuje się określenie limitu mianowań urzędników w służbie cywilnej na kolejne trzy lata w następujących wielkościach:

- 1) 2017 r. – **280** osób;
- 2) 2018 r. – **350** osób;
- 3) 2019 r. – **420** osób.

Skutki finansowe nowych mianowań na 2017 r. szacuje się na kwotę **246 596 zł** (bez pochodnych), **295 126 zł** (z pochodnymi). Szczegółową kalkulację skutków finansowych na 2017 r. przedstawia poniższa tabela:

Skutki mianowań w 2017 r.*	Wysokość dodatku sc	Liczba miesięcy	Limit mianowań	Skutki mianowań bez pochodnych	Składki na ubezpieczenia społeczne (17,23%)**	Składki na Fundusz Pracy (2,45%)	Skutki mianowań z pochodnymi
Skutki finansowe mianowań od 1.12.2017 r.	880,70	1	280	246 596	42 488	6 041	295 126

* Skutki finansowe mianowań w roku 2017 obliczone zostały na podstawie kwoty bazowej przyjętej na 2016 r. – tj. 1873,84 zł.

** Składki na ubezpieczenia społeczne zostały obliczone z uwzględnieniem składki na ubezpieczenie wypadkowe na poziomie 0,97% (ustawowo składka wypadkowa wynosi 0,93%, ale może być zmieniona odrębnymi decyzjami ZUS), ze względu na zróżnicowanie składki płaconej przez pracodawców.

¹⁾ Dz. U. z 2016 r. poz. 1345.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej nakłada na Radę Ministrów obowiązek corocznego ustalania trzyletniego planu limitu mianowań urzędników w służbie cywilnej.

Uzyskanie statusu mianowanego urzędnika służby cywilnej stanowi jeden z istotnych czynników służących budowaniu profesjonalnego korpusu służby cywilnej. Zgodnie z art. 43 ust. 3 ustawy o służbie cywilnej w toku postępowania kwalifikacyjnego dla pracowników służby cywilnej przeprowadza się sprawdzian, w trakcie którego w odrębnych częściach sprawdza się wiedzę i umiejętności niezbędne do wypełniania zadań służby cywilnej. Ukończenie sprawdzianu z wynikiem pozytywnym wymaga więc nie tylko bardzo dobrego przygotowania pod względem merytorycznym, ale przede wszystkim wewnętrznej motywacji i regularnego samokształcenia. Jednocześnie w myśl art. 46 ustawy posiadanie przez absolwenta Krajowej Szkoły Administracji Publicznej wiedzy, umiejętności i predyspozycji kierowniczych niezbędnych do wypełniania zadań służby cywilnej sprawdzane jest w toku kształcenia w tej szkole i potwierdzone dyplomem jej ukończenia. Z tego względu urzędnicy mianowani stanowią grupę odznaczającą się na tle korpusu służby cywilnej szczególnym zaangażowaniem w działania administracji publicznej, profesjonalnym przygotowaniem oraz wolą trwałego związania swojej dalszej kariery ze służbą publiczną.

Ograniczenie liczby nowo mianowanych urzędników służby cywilnej przez ustalany corocznie limit mianowań ma na celu zapewnienie kontroli wydatków publicznych na ten cel. Limit ten, z uwagi na to, że uzyskanie mianowania w służbie cywilnej powoduje skutki dla finansów publicznych, powinien uwzględniać sytuację budżetową państwa. Jednakże nie może prowadzić do zahamowania procesu profesjonalizacji służby cywilnej. Tymczasem długotrwałe utrzymywanie tego limitu na niskim poziomie przyczyniło się do powstania niepokojących tendencji, mogących mieć niekorzystny wpływ na funkcjonowanie służby cywilnej.

Jednym z niekorzystnych zjawisk jest fakt, że w ciągu ostatnich lat (2013–2015) odsetek uczestników postępowania kwalifikacyjnego, którzy nie uzyskali mianowania ze względu na ograniczenia wynikające z limitu mianowań²⁾ utrzymywał się

---

²⁾ Zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy o służbie cywilnej mianowań dokonuje się w ramach limitu. Natomiast w myśl art. 48 ust. 3 zd. 2 ustawy ustalenie miejsca uprawniającego uczestnika postępowania

w granicach 40%. Oznacza to, że 40% osób, które zdały trudny sprawdzian, mimo tego nie uzyskało mianowania. Sytuacja taka przekłada się na obniżenie motywacji członków korpusu służby cywilnej do uzyskania mianowania, zniechęcając ich do przystępowania do postępowania kwalifikacyjnego. Dla porównania warto wskazać, że w latach obowiązywania limitu ustalonego na poziomie 500 osób rocznie (lata 2011–2012) liczba uczestników postępowania wynosiła rocznie ok. 1750–2000 osób. Natomiast w latach 2013–2015 (gdy limit mianowań wynosił 200 osób rocznie) spadła ona poniżej 900 osób rocznie³⁾.

Mniejsze zainteresowanie uzyskaniem statusu urzędnika służby cywilnej oraz wysoki odsetek osób, które pomimo zdania sprawdzianu nie uzyskały mianowania ze względu na ograniczenia wynikające z przyjętego limitu, nie sprzyjają procesowi profesjonalizacji korpusu służby cywilnej. Według stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. w korpusie służby cywilnej było zatrudnionych 7 744 urzędników służby cywilnej, co stanowiło jedynie 6,5% ogółu korpusu. Wzrost liczby urzędników służby cywilnej w ujęciu rok do roku (2014 do 2015) był przy tym niższy niż wynikałoby to z liczby nowo mianowanych osób: mianowano 198 osób, ale ze względu na odejścia z korpusu służby cywilnej liczba urzędników wzrosła tylko o 69 osób. Tendencja ta była obserwowana także w latach poprzednich.

Trzeba przy tym wziąć pod uwagę rosnącą liczbę urzędników służby cywilnej odchodzących z pracy w związku z nabyciem uprawnień emerytalnych. Z analizy danych będących w posiadaniu Szefa Służby Cywilnej wynika, że systematycznie wzrasta liczba urzędników służby cywilnej powyżej 50. roku życia. W latach 2017–2019 liczba tych, którzy nabędą uprawnienia emerytalne, może być wyższa niż w okresie 2014–2016 (osiągnie wówczas pułap 185 osób) i wynieść około 245 osób. Tym samym, przy utrzymaniu dotychczasowych trendów liczba nowych mianowań może nie wystarczyć do naturalnego odtworzenia kadry urzędników mianowanych. Taka sytuacja jest szczególnie niepokojąca w obliczu danych dotyczących odsetka zgłaszających się do postępowania kwalifikacyjnego osób do 30. roku życia, który

---

kwalifikacyjnego do uzyskania mianowania następuje po uwzględnieniu liczby mianowań absolwentów Krajowej Szkoły Administracji Publicznej.

³⁾ W roku 2016 do sprawdzianu w toku postępowania kwalifikacyjnego przystąpiło 607 pracowników służby cywilnej, co oznacza dalszy, wyraźny spadek zainteresowania uzyskaniem statusu urzędnika służby cywilnej w tym trybie.

w latach 2013–2015 systematycznie malał o około 5 pkt proc. co roku, a w roku 2016 był niższy o niemal 3 pkt proc. niż rok wcześniej.

Warto zwrócić uwagę również na zmiany zachodzące na rynku pracy. Spadek bezrobocia⁴⁾, zwiększanie wynagrodzeń w sferze przedsiębiorstw oraz wzrost tzw. płacy minimalnej powodują, że coraz częściej mówi się o rynku pracownika, a nie pracodawcy. Efektem tego są coraz większe trudności pracodawców z pozyskiwaniem i utrzymywaniem wysokiej klasy specjalistów. Służba cywilna podlega tym samym regułom rynku pracy i nie jest odporna na zachodzące na nim zmiany. Zwiększenie limitu mianowań byłoby zatem realnym wyjściem naprzeciw obserwowanym trendom.

W takich uwarunkowaniach istotnego znaczenia nabiera atrakcyjność pracy w służbie cywilnej, również w aspekcie finansowym. Na niską konkurencyjność płacową służby cywilnej w porównaniu do innych segmentów rynku pracy oraz ograniczony motywacyjny potencjał wynagrodzeń w tej służbie wskazał Szef Służby Cywilnej w Sprawozdaniu o stanie służby cywilnej i realizacji zadań tej służby w roku 2015, przyjętym przez Prezesa Rady Ministrów. W połączeniu z niskim limitem mianowań może sytuacja ta przyczynić się do odchodzenia z pracy w służbie cywilnej osób o wysokich specjalistycznych kwalifikacjach oraz trudności w pozyskaniu nowych wykwalifikowanych kadr. Z tych powodów działania na rzecz zwiększenia limitu mianowań zostały uznane za jeden z priorytetowych celów Szefa Służby Cywilnej na rok 2016.

Biorąc pod uwagę powyższe, proponuje się systematyczny wzrost limitów mianowań na lata 2017–2019 i ustalenie limitu w roku 2017 w wysokości 280 osób, z terminem mianowań wyznaczonym na dzień 1 grudnia 2017 r. W roku 2018 proponuje się przyjęcie limitu na poziomie 350, a w roku 2019 – w wysokości 420 osób.

Tylko systematycznie rosnący poziom limitu mianowań może sprawić, że odwróceniu ulegną niepokojące trendy wymienione powyżej, a tym samym, że sukcesywnie wzmacniana będzie możliwość realizacji zadań korpusu służby cywilnej przez wysoko wykwalifikowanych i zmotywowanych specjalistów. Wyższy limit w 2019 r. przy jednoczesnym zachowaniu planowanych limitów na lata 2017–2018 stanowi zdrowy kompromis uwzględniający uwarunkowania budżetowe, a jednocześnie dający podstawy

---

⁴⁾ W czerwcu 2016 r. wyniosło ono 8,8%.

do budowania korpusu złożonego z trwale związanych z administracją i dobrze przygotowanych do służby państwu urzędników.

Skutki przyjęcia zaproponowanych limitów mianowań w latach 2017–2019 wyniosą⁵⁾:

- 1) na 2017 r. szacuje się na kwotę 295 126 zł (z pochodnymi), tj. 246 596 zł (bez pochodnych);
- 2) na 2018 r. szacuje się na kwotę 368 909 zł (z pochodnymi), a tzw. skutki przechodzące z roku 2017 – na kwotę 3 566 599 zł (z pochodnymi), łącznie – 3 935 508 zł (z pochodnymi);
- 3) na 2019 r. szacuje się na kwotę 442 690 zł (z pochodnymi), a tzw. skutki przechodzące z roku 2018 – na kwotę 4 458 249 zł (z pochodnymi), łącznie – 4 900 939 zł (z pochodnymi).

---

⁵⁾ Skutki finansowe mianowań w latach 2017–2019 obliczone zostały na podstawie kwoty bazowej na 2016 r. – tj. 1873,84 zł oraz z uwzględnieniem składki na ubezpieczenie wypadkowe na poziomie 0,97%.